

Teksta uzdevumi procentu izpratnei

51.10. Labības kaltei pieveda 400 steru malkas. No pievestās malkas 40 % bija bērzu, 25 % – egļu un 35 % – priežu malkas. Cik steru katras šķirnes malkas pieveda?

▲ **51.11.** Zemnieks par tirgū pārdotajiem dārzeņiem ieņēma 200 eiro, turklāt 38 % visu ieņēmumu bija par burkāniem, 17 % – par sīpoliem, 20 % – par gurķiem, bet pārējie 25 % ieņēmumu bija par tomātiem. Cik eiro ieņēma par katru dārzeņu kultūru?

K Reizēm procentus ir izdevīgi aizstāt ar daļām, piemēram:

$$25\% = \frac{1}{4}; \quad 35\% = \frac{35}{100} = \frac{7}{20};$$

$$40\% = \frac{40}{100} = \frac{2}{5} \text{ u. tml.}$$

51.12. Mazpilsētā ir 2000 iedzīvotāju. No visiem iedzīvotājiem 25 % ir bērni, bet 40 % no pieaugušajiem – pensionāri. Cik pensionāru dzīvo šajā mazpilsētā?

▲ **51.13.** Taksometru parkā "Ritenis" ir 40 automašīnu. Zināms, ka 25 % visu automašīnu ir *Audi*, 40 % – *Mazda*, bet pārējās ir *Renault*. Cik automašīnu *Renault* ir taksometru parkā?

51.14. Videonomā $\frac{2}{3}$ filmu ir angļu valodā, 25 % – vācu valodā, bet pārējās filmas ir latviešu valodā. Cik filmu ir latviešu valodā, ja videonomā ir pavisam 1200 filmu?

51.15. Putukrējuma tortē ir 80 % tauku, bet biezpiena tortē – 15 % tauku. Cik gramu tauku satur katra torte, kura sver vienu kilogramu?

51.16. Gurķos vidēji ir 95 % ūdens. Cik kilogramu ūdens ir 10 kilogramos gurķu?

51.17. Jāzlej 150 kg bronzas, kurā ir 80 % vara un 20 % alvas. Cik jāņem katra šī metāla?

51.18. Lodējamā alvā ir 30 % alvas un 70 % svina. Cik jāņem katra šī metāla, lai iegūtu 20 kg lodējamās alvas?

51.19. Ģimene no saviem 600 € mēneša ienākumiem par elektrību tērē 3 %, par ūdeni – 10 %, bet 74 € – par siltumu un īri. Cik eiro atliek citiem tēriņiem?

51.20. Cilvēka muskuļos ir aptuveni 75 % ūdens, kaulos – aptuveni 30 %, bet visā organismā – vidēji 65 % ūdens. Aprēķini, cik kilogramu ūdens ir cilvēkā, kura masa ir 70 kg!

51.28. Uzņēmējs šajā mēnesī samaksāja valstij nodokļos 320 €, kas bija 16 % viņa mēnesī ieņemtās summas. Cik eiro liels bija mēneša ieņēmums, un cik no tā atlika pēc nodokļu samaksas?

51.29. Anita un Maija veikalā nopirka 5. klases matemātikas grāmatas. Tādējādi Anita bija izdevusi 60 %, bet Maija – 40 % līdzņemtās naudas. Kura meitene ienāca veikalā ar lielāku naudas summu?

51.30. Ciemā ir 20 % krievu tautības iedzīvotāju. Cik ciemā pavisam iedzīvotāju, ja 40 no viņiem ir krievu tautības iedzīvotāji?

51.38. Vērojot attēlus, izdomā teksta uzdevumus un atrisini tos!

51.8. Grāmatā 80 lappušu. Skolēns jau izlasījis 60 % visas grāmatas. Cik lappušu viņam vēl jālasa? (Aprēķini dažādi!)

- 1.36. Sienu žāvējot, tas zaudē 80% no savas masas. No katra hektāra novāc 6 tonnas zāles. Cik tonnas siena var iegūt no 5 hektāriem pļavas?
- 1.37. Ķirši satur 83% ūdens, 15% oglekļahidrātu un 2% citu vielu maisījumu. Cik gramu katras vielas maisījuma satur 300 g ķiršu?

Papilduzdevums

Kā mainās skaitlis 300, ja to vispirms palielina par 10%, bet pēc tam samazina par 10%? Atbildi pamato ar aprēķiniem!